

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN LOẠI HÌNH FARMSTAY TỪ KHÍA CẠNH LỢI ÍCH KINH TẾ

● PHẠM QUANG KHÁNH

Khoa Du lịch và Khách sạn,
Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật công nghiệp

TÓM TẮT:

Bài viết đề cập đến các giải pháp phát triển loại hình farmstay từ góc độ lợi ích kinh tế, nhấn mạnh vai trò của farmstay trong việc tạo ra nguồn thu nhập ổn định cho nông dân, thúc đẩy kinh tế địa phương và khai thác tiềm năng du lịch nông thôn. Thông qua việc phân tích mô hình thành công, bài viết đề xuất các biện pháp như đa dạng hóa sản phẩm du lịch, xây dựng thương hiệu và tối ưu hóa quy trình quản lý nhằm gia tăng hiệu quả kinh doanh và lợi nhuận bền vững.

Từ khóa: farmstay, lợi ích kinh tế, phát triển nông thôn, du lịch cộng đồng, mô hình kinh doanh.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh kinh tế nông thôn đang đứng trước nhiều thách thức như thu nhập thấp, tình trạng di cư lao động và sự phụ thuộc vào nông nghiệp truyền thống, farmstay nổi lên như một giải pháp tiềm năng để gia tăng giá trị kinh tế và tạo cơ hội phát triển bền vững. Loại hình du lịch này không chỉ mang lại nguồn thu trực tiếp từ việc cung cấp dịch vụ lưu trú, ăn uống và các hoạt động trải nghiệm, mà còn góp phần tạo ra chuỗi giá trị kinh tế khép kín khi kết hợp với các sản phẩm nông nghiệp địa phương. Tuy nhiên, để phát huy tối đa những lợi ích kinh tế này, cần có các giải pháp cụ thể và thực tế, giúp các farmstay không chỉ tồn tại mà còn phát triển mạnh mẽ trong dài hạn.

2. Khái niệm loại hình và những lợi ích kinh tế thu được khi phát triển loại hình farmstay

Farmstay là mô hình du lịch nông nghiệp kết hợp giữa trải nghiệm lưu trú tại trang trại và tham

gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp trực tiếp. Đây không chỉ là cơ hội để du khách khám phá cuộc sống nông thôn, hòa mình vào thiên nhiên mà còn tạo ra những lợi ích kinh tế rõ rệt cho người dân địa phương và cộng đồng. Trước hết, farmstay tạo ra nguồn thu nhập ổn định cho người dân thông qua việc cung cấp dịch vụ lưu trú, ẩm thực và các hoạt động trải nghiệm nông nghiệp. Thay vì chỉ phụ thuộc vào thu nhập từ trồng trọt, chăn nuôi, người nông dân có thể đa dạng hóa nguồn thu từ các hoạt động du lịch, góp phần giảm thiểu rủi ro kinh tế do biến động giá cả nông sản.

Phát triển farmstay góp phần vào thúc đẩy tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp địa phương. Du khách không chỉ trải nghiệm quy trình sản xuất mà còn được trực tiếp mua các sản phẩm nông sản, đặc sản làm quà, tạo ra kênh phân phối mới cho nông dân. Hơn nữa, phát triển loại hình farmstay còn tạo việc làm cho người dân địa phương, từ phục vụ du

khách, hướng dẫn trải nghiệm, đến các công việc bảo trì và quản lý trang trại. Người dân có thêm việc làm sẽ cải thiện đời sống kinh tế và hạn chế tình trạng di cư lao động ra thành thị.

Ngoài ra, farmstay còn thúc đẩy phát triển kinh tế cộng đồng thông qua việc tạo ra chuỗi giá trị liên kết giữa nông nghiệp, du lịch và dịch vụ. Các hộ dân có thể hợp tác với nhau để cung ứng nguyên liệu, sản phẩm và dịch vụ, tạo ra một mạng lưới kinh tế khép kín. Việc quảng bá farmstay còn giúp nâng cao giá trị thương hiệu cho địa phương, thu hút thêm du khách và mở ra cơ hội giao thương, phát triển kinh tế bền vững.

3. Những mô hình farmstay thành công tại Việt Nam

Tại Việt Nam, nhiều mô hình farmstay đã thành công nhờ việc khai thác khéo léo tiềm năng địa phương, kết hợp giữa du lịch trải nghiệm và sản xuất nông nghiệp. Một ví dụ tiêu biểu là Cầu Đất Farmstay tại Đà Lạt, nổi tiếng với những cánh đồng trà bạt ngàn và khí hậu ôn hòa. Mô hình này vừa cung cấp dịch vụ lưu trú và còn cho phép du khách tham gia hái trà, tìm hiểu quy trình chế biến và thưởng thức những tách trà tươi ngay tại trang trại. Sự kết hợp giữa hoạt động trải nghiệm và nghỉ dưỡng đã tạo ra nguồn thu ổn định cho người dân, đồng thời góp phần quảng bá văn hóa trà của địa phương.

Một mô hình khác là Hoa Nắng Farmstay tại Đồng Tháp, nơi mang đến cho du khách cơ hội hòa mình vào cuộc sống miền quê Nam Bộ với các hoạt động như chèo xuồng, thu hoạch lúa và chế biến các món ăn đặc sản. Hoa Nắng Farmstay đã tận dụng được lợi thế thiên nhiên sông nước, đồng thời khéo léo lồng ghép những giá trị văn hóa địa phương, tạo ra sản phẩm du lịch độc đáo, góp phần thúc đẩy kinh tế vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Green Farmstay ở Quảng Nam lại là một ví dụ điển hình khi kết hợp giữa du lịch sinh thái và giáo dục môi trường. Du khách đến đây được nghỉ ngơi giữa không gian xanh mát, tham gia các lớp học làm nông, tìm hiểu về kỹ thuật canh tác hữu cơ. Mô hình này đã thành công trong việc nâng cao nhận thức về môi trường, đồng thời tạo ra công ăn việc làm và nguồn thu nhập cho cộng đồng địa phương.

Vườn Thương Farmstay ở Lâm Đồng là một mô hình nổi bật với việc kết hợp du lịch trải nghiệm và sản xuất cà phê hữu cơ. Du khách khi đến đây được tham gia trực tiếp vào các khâu từ thu hoạch, sơ chế cho đến thưởng thức những tách cà phê đậm đà hương vị cao nguyên. Mô hình này không chỉ mang lại thu nhập cho người dân mà còn tạo ra cơ hội giới thiệu sản phẩm cà phê đặc sản ra thị trường rộng lớn hơn.

Cuối cùng, Sapa Eco Farm ở Lào Cai là một mô hình đặc biệt khi kết hợp du lịch cộng đồng với bảo tồn văn hóa dân tộc thiểu số. Tại đây, du khách được tham gia các hoạt động như trồng rau, chăm sóc vật nuôi và giao lưu văn hóa với người dân tộc H'Mông, Dao. Sapa Eco Farm không chỉ tạo ra nguồn thu từ dịch vụ lưu trú, mà còn góp phần gìn giữ bản sắc văn hóa và nâng cao đời sống kinh tế của cộng đồng địa phương.

Các mô hình farmstay thành công ở Việt Nam đều có điểm chung là khai thác hiệu quả các yếu tố văn hóa, thiên nhiên đặc trưng của từng vùng, đồng thời đa dạng hóa dịch vụ nhằm mang lại trải nghiệm phong phú cho du khách. Qua đó, không chỉ tạo ra giá trị kinh tế trực tiếp từ hoạt động du lịch, mà còn góp phần lan tỏa lợi ích kinh tế tới cộng đồng địa phương, khuyến khích bảo tồn văn hóa và phát triển kinh tế bền vững.

4. Những khó khăn khi phát triển mô hình farmstay tại các địa phương

Mặc dù farmstay mang lại nhiều lợi ích kinh tế, việc phát triển mô hình này tại các địa phương vẫn gặp không ít khó khăn. Trước hết, vấn đề vốn đầu tư là một trở ngại lớn. Việc xây dựng cơ sở hạ tầng, cải tạo trang trại và tổ chức các hoạt động du lịch đòi hỏi nguồn kinh phí không nhỏ, trong khi đó, nhiều hộ nông dân lại hạn chế về tài chính và khó tiếp cận các khoản vay ưu đãi.

Bên cạnh đó, việc thiếu kinh nghiệm quản lý và vận hành farmstay cũng là một thách thức đáng kể. Nhiều người dân chỉ quen với việc canh tác nông nghiệp, chưa được đào tạo bài bản về kỹ năng quản lý du lịch, giao tiếp với du khách hay xây dựng các chương trình trải nghiệm hấp dẫn. Sự thiếu hụt này có thể dẫn đến việc khai thác farmstay không hiệu quả, ảnh hưởng đến chất lượng dịch vụ và trải nghiệm của du khách.

Ngoài ra, yếu tố thị trường và quảng bá cũng là một vấn đề cần được quan tâm. Do thiếu kinh nghiệm trong việc tiếp cận thị trường và xây dựng thương hiệu, nhiều farmstay gặp khó khăn khi thu hút du khách. Việc phụ thuộc vào lượng khách tự tìm đến hoặc thông qua các kênh truyền thống khiến nhiều farmstay không tận dụng được tiềm năng từ các nền tảng số, mạng xã hội hay các công ty lữ hành.

Hơn nữa, vấn đề bảo vệ môi trường và duy trì tính bền vững cũng đặt ra thách thức lớn. Một số farmstay phát triển theo hướng khai thác quá mức, thiếu sự quản lý chặt chẽ, dẫn đến tình trạng ô nhiễm môi trường và suy giảm tài nguyên thiên nhiên. Nếu không có các biện pháp kiểm soát, mô hình farmstay có thể đánh mất đi tính bền vững và không giữ được sự hấp dẫn lâu dài đối với du khách.

Cuối cùng, yếu tố chính sách hỗ trợ từ chính quyền địa phương cũng là một rào cản. Hiện nay, các chính sách hỗ trợ cho mô hình farmstay vẫn còn hạn chế hoặc chưa đồng bộ, gây khó khăn cho người dân trong việc tiếp cận các nguồn lực cần thiết. Việc thiếu sự hướng dẫn, hỗ trợ về pháp lý, quy hoạch và cấp phép hoạt động đã khiến không ít mô hình farmstay gặp trở ngại trong quá trình vận hành.

5. Giải pháp phát triển mô hình farmstay tại các địa phương

Để phát triển bền vững mô hình farmstay tại các địa phương, cần áp dụng một loạt giải pháp đồng bộ, từ việc nâng cao năng lực quản lý đến tối ưu hóa các nguồn lực sẵn có. Trước hết, việc đào tạo và bồi dưỡng kiến thức quản lý, vận hành farmstay rất quan trọng. Chính quyền địa phương và các tổ chức hỗ trợ nên tổ chức các khóa học về quản trị du lịch, kỹ năng giao tiếp và đón tiếp du khách, cũng như xây dựng chương trình trải nghiệm đặc trưng của mỗi vùng miền. Từ đó sẽ giúp người dân vận hành farmstay một cách chuyên nghiệp và hiệu quả hơn.

Bên cạnh đó, cần có chính sách hỗ trợ tài chính thông qua các gói vay ưu đãi, quỹ khởi nghiệp hoặc kêu gọi đầu tư từ các doanh nghiệp trong lĩnh vực du lịch, nông nghiệp. Việc tạo điều kiện tiếp

cận nguồn vốn sẽ giúp người dân có thêm động lực cải tạo trang trại, nâng cấp cơ sở hạ tầng và đa dạng hóa các dịch vụ du lịch.

Một giải pháp quan trọng khác là phát triển các kênh quảng bá và kết nối thị trường. Chính quyền địa phương và các farmstay nên tận dụng nền tảng số như mạng xã hội, website, ứng dụng du lịch để tiếp cận du khách tiềm năng. Việc hợp tác với các công ty lữ hành, tổ chức các chương trình tour du lịch kết hợp giữa tham quan và trải nghiệm thực tế tại farmstay sẽ giúp tăng cường khả năng tiếp cận thị trường và thu hút khách du lịch.

Song song đó, cần chú trọng vào việc xây dựng sản phẩm du lịch đặc thù. Mỗi farmstay nên phát triển các hoạt động trải nghiệm gắn liền với văn hóa, nông nghiệp và phong cảnh địa phương, như tham gia thu hoạch nông sản, học cách chế biến các món ăn truyền thống hay tham gia vào các hoạt động sinh hoạt cộng đồng. Sự độc đáo trong sản phẩm du lịch sẽ là yếu tố quan trọng tạo nên sức hút cho farmstay.

Hơn nữa, việc đảm bảo phát triển bền vững và bảo vệ môi trường cũng là yếu tố không thể thiếu. Các farmstay cần áp dụng các biện pháp sản xuất nông nghiệp hữu cơ, quản lý rác thải và sử dụng năng lượng tái tạo, góp phần bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và tạo ra giá trị lâu dài cho du lịch.

Cuối cùng, việc xây dựng khung pháp lý rõ ràng và chính sách hỗ trợ từ chính quyền địa phương sẽ tạo ra môi trường thuận lợi cho các farmstay hoạt động. Chính quyền cần ban hành các quy định về tiêu chuẩn vận hành, hỗ trợ pháp lý trong việc cấp phép hoạt động, đồng thời có cơ chế giám sát để đảm bảo sự phát triển bền vững.

6. Kết luận

Việc phát triển farmstay từ góc độ kinh tế không chỉ mang lại nguồn thu nhập bền vững cho người dân nông thôn mà còn góp phần đa dạng hóa hoạt động kinh tế địa phương, tạo ra cơ hội việc làm và thúc đẩy bảo tồn các giá trị văn hóa, môi trường. Bằng cách áp dụng các giải pháp thiết thực, farmstay có thể trở thành một mô hình kinh doanh hiệu quả, vừa phát huy tiềm năng du lịch nông thôn, vừa đảm bảo lợi ích kinh tế dài hạn cho cộng đồng ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2020). Báo cáo tổng kết về phát triển du lịch cộng đồng tại Việt Nam.

Phạm Thị Minh Trang (2023), Farmstay và phát triển du lịch nông nghiệp tại Việt Nam, Tạp chí Quản lý nhà nước. Truy cập tại <https://www.quanlynhanuoc.vn/2023/07/04/farmstay-va-phat-trien-du-lich-nong-nghiep-tai-viet-nam/>

Viện Nghiên cứu và phát triển du lịch (2024), Phát triển loại hình Farmstay ở Việt Nam: Những vấn đề pháp lý đặt ra và khuyến nghị. Truy cập tại https://itdr.org.vn/nguyen_cuu/phat-trien-loai-hinh-farmstay-o-viet-nam-nhung-van-de-phap-ly-dat-ra-va-khuyen-nghi/

Viện Nghiên cứu và phát triển du lịch (2024), Thực trạng phát triển loại hình du lịch Farmstay tại Việt Nam. Truy cập tại: <https://itdr.org.vn/>

Ngày nhận bài: 14/1/2025

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 29/1/2025

Ngày chấp nhận đăng bài: 16/2/2025

DEVELOPING FARMSTAY FROM THE ECONOMIC BENEFITS PERSPECTIVE

● **PHAM QUANG KHANH**

Faculty of Tourism and Hospitality,
University of Economics - Technology for Industries

ABSTRACT:

This study explores strategies for developing farmstay businesses from an economic perspective, highlighting their potential to provide farmers with a stable income, boost the local economy, and harness the opportunities in rural tourism. By examining successful farmstay models, the study proposes key measures such as diversifying tourism offerings, building strong brands, and optimizing management processes to enhance business efficiency and ensure sustainable profitability.

Keywords: farmstay, economic benefits, rural development, community tourism, business models.